

Arild Palmström
Oslo

Käre släkting!

Tack för att du hörde av dig på telefon i somras – och tråkigt att vi inte kunde träffas.

Jag sänder över ett PM om **Brita Johanna Palmström**, vilken kvinna fick gå igenom en skiljsmessa sedan hennes trolovade Gustaf Andreasson hade rest till Norge för att arbeta, och inte hört av sig.

På 1800-talet var trolovning nästan detsamma som äktenskap. Barn som föddes inom trolovningslöfte ansågs inte vara **uä = utom äktenskapet** födda.

Därför den långa juridiska processen, med tre på varandra följande tingsförhandlingar.

Och skrivelse till Konsistoriet i stiftet

Och till Göta Hovrätt i Jönköping.

Det kommer att ställas nya handlingar - skattelängder till mitt förfogande nästa år, som att om Brita Johanna Palmström fick flera barn, så skall jag nog kunna meddela dig detta.

Beträffande den adliga släkten Palmström, så fann jag för några år sedan ett sigill, präglat med Lars Palmströms sigillring.

Som du säkerligen vet, stoppade man sitt sigill i munnen inann men tryckte det i lacket.

Jag har bett att få Landsarkivets tillstånd att söka DNA-spår, men Landsarkivet vägrar att ge mig tillstånd, eftersom det skulle "*medföra slitage och skadegörelse*".

Jag bifogar ett register över de PM, vilka jag har samlat de adliga släkterna Palmström och Blanckenfjell.

Ursäkta att brevet är sent

Men ändå varma hälsningar från

Lindome, den 15 september 2010

Rolf Nummelin

Brita Johanna Palmström

Även kallad Britta Johanna Andreasdotter i olika protokoll

Far: Andreas Palmström, född i Kville 19 november 1805, död 12 juni 1880, i Tossene, på gården Torp Aspelunden

Mor: Kristina Larsdotter, född 7 december 1802, död 13 maj 1864, i en ålder av 61 år, 5 månader och 6 dagar, på Klef i Kville socken

Född 9 januari 1826 – död av lunginflammation 10 maj 1899, begravd 11 maj Trolovad med Gustaf Andreasson, född 1828. 3 lysningar i början av år 1852.

Löst från trolovningen, den 18 november 1854, på grund av Gustaf Andreassons försvinnande från orten, till Norge.

Gift, sannolikt 1855/56, med Carl Andreasson född 1827 och död 1910? *) vid sin död noterad som änkeman och backstugesittare på Klef.

Mantalsräkningen år 1890 anger tre barn:

Alfred Julius, född 1856, är ogift år 1900, ”skriven på församlingen”

Julia, född 1861, bor hemma på Klef år 1900

Thekla, född 1865

Det kan ha funnits fler barn i äktenskapet.

Mantalsräkningen år 1900 anger, att backstugesittaren Carl Andreasson, änklings, bor kvar på Klef, även hans dotter Julia.

*

Tre Skilling

Charta sigillata

Utdrag af Domboken, hållen wid Lagtima Winter
Tinget med Qwille Härad på Rabbalshede
den 12 januari 1854

utan afgift för fattigdom

No 47

Såsom Ombud för Brita Johanna Palmström under Lossbo, inlemnade förre Nämndemannen Christian Carolusson å Borgane följande bewis:

”Anlysning till äktenskap emellan drängen å Söbskind Gustaf Andreasson och hemmadottern under Lossbo Brita Johanna Palmström blifwit trenne söndagar å rad under början af år 1852, afkunnad, utan att wigsel derpå följt, samt att Gustaf Andreasson blifwit i härwarande husförhörslängd anteknad såsom den der wistas i Norrige, warder härigenom på begäran intygadt.

Qwille Prestgård den 12te

Januari 1854

J. H. Holmqvist

Kyrkoherde

Christian Carolusson tillkännagaf, att Gustaf Andreasson icke låtit sig afhöra sedan sin bortresa från orten, att det ej ware weterligt hwar han för närwarande wistades, samt Britta Johanna Palmström derföre önskade att warda från honom skiljd.

Christian Carolusson tillkännagaf, att han Christian Carolusson åberopade intyg af närwarande Alexander Axelsson i Lossbo och Christian Hansson i Klef, hwilka skulle närmare känna ifrågakommande förhållanden.

Bemälde personer förklarade, att Gustaf Andreasson som här på orten warit wäl känd; att någon oenighet emellan fästehjonen ej försports, samt att Gustaf Andreasson skulle haft för afsigt, då han begaf sig härifrån, att i Norrige söka förtjänst genom arbete, så att han kunde fullborda äktenskapet.

Hwar Gustaf Andreasson nu wistades, wore obekant.

Utslag

Afkunnadt den 16 mars 1854

Om Brita Johanna Palmström will fullfölja ansökningen, bör hon i nästa lagtima Tings förste rättegångsdag till Härads Rätten inlemna bewis från wederbörande Pastor angående den omständighet, huruvida det blifwit hos Pastors Embetet anmaldt eller icke, att Brita Johanna Palmström och Gustaf Andreasson häfdat hwarandra; Och will Härads-Rätten framdeles meddela vidare yttrande i anledning af ansökningen.

Som ofvan

På Härads Rättens wägnar

J.L. (?) Bååth

Db. 14-47

(Britta Palmström första dagen af Tinget)

*

Utdrag af Domboken, hållen wid Lagtima Sommar Tinget
Med Qwille Härad på Rabbalshede den 2dre Maj 1854

N:o 10

Wid upprop af det under N:o 47 i Domboken wid sistlidit Ting anteknade ärende angående, Brita Johanna Palmströms under Lossbo, ansökan om skiljsmässa från sin trolofwade man Gustaf Andreasson från Söbbskind, kom Sökanden tillstädes genom förre Nämndemannen Christian Corneliusson i Borgane, som ingaf följande bewis:

”Att hos härwarande Pastors Embete icke blifwit anmält, det fästehjonen, drängen i Söbbskind Gustaf Andreasson och Hemmadotteren i Lossbo Brita Johanna Palmström häfdat hwarandra, varder härigenom intygadt.

Qwille Prestgård den 18de
April 1854.

J. H. Holmqvist
Kyrkoherde.”

Ombudet anhöll derefter om bifall till ansökningen.

Utslag

Afkunnadt den 22 juni 1854

Härads Rätten finner nådigt lemna Sökanden tillfälle upplysa wid hwilken tid Gustaf Andreasson lemnat orten, hwarföre ärendet uppskjutes till första rättegångsdagen af nästa Lagtima Ting, då Sökanden såwida ansökningen fullföljes, skall tillstädes komma

Som ofwan
På Härads Rättens wägnar
Carl Ekman.

För fattigdom fri från afgift
Lösen 36 sk?

(Brita Joh:a Palmström under Lossbo)

*

Utdrag af Domboken, hållen wid Lagtima Höste Tinget
med Qwille Härad på Rabbalshede
Den 5te September 1854

N:o 4

Wid upprop i ärendet, som finnes antecknadt under n:o 10 i Domboken wid nästlidet Ting, angående Brita Johanna Palmströms under Lossbo, ansökan om skillnad i fästning, kom Sökanden till städes personligen, biträdd af förre Nämndemannen Christian Carolusson i Borgane.

Sökanden tillkännagaf, att hennes fästman Gustaf Andreasson lemnade orten i Mars månad nästlidet år, för att såsom han uppgaf söka arbetsförtjenst i Norrige, hwarifrån han sedan icke återkommit, eller på något sätt låtit höra af sig.

T. (=till) följd häraf begärde Sökanden bifall till sin ansökan

1854 den 30 September

N:o 113

Sökanden har låtit till Rätten inlemna ett så lydande bewis:

”Att Drängen från Söbbskind, Gustaf Andreasson född den 25 Augusti 1828, mellan hwilken och Hemmadottern Brita Johanna Palmström under Lossbo, år 1852 lysning till äktenskap i Qwille kyrka afkunnats, enligt antekning i

husförhörslängden ”wistas i Norrige och så widt mig känt är, icke ännu derifrån återkommit, warder på begäran härigenom intygadt.

Qwille Prestgård den 28 September 1854

J. H. Holmqvist

Kyrkoherde

Utslag

Afkunnadt den 18 November 1854

I anledning af det, som förekommit i ärendet, pröfwar HäradsRätten, jemlikt lagens grund i 4 Cap:t 5 och 8 §§ Giftermåls Balken samt Kongl Brefvet den 11 November 1847, skäligt att på Sökandens begäran, upphäfwa trolofningen emellan henne och Drängen Gustaf Andreasson från Söbbskind, egande Sökanden att hos Domkapitlet i Stiftet i laga ordning undfå skiljbref.

Som ofwan

På Härads Rättens vägnar,

J. ?. Bååth

Ch? efterlåten för Fattigdom

Brita Johanna Palmström under Lossbo

*

Sex skilling

Charta Sigillata

På begäran attesteras härmedelst: att hwarken Drängen Gustaf Andersson(!) från Subbskind eller pigan Brita Johanna Bolmström eller Palmström under samma hemman, inom laga tid, hos Kongl. Majts. och Rikets Götha Hofrätt anført beswär öfwer det utslag, Qwille Härads Rätt, efter hwad hos mig är uppgifwet, skall den 18:de November 1854 hafwa meddelat, i fråga om skillnad i trolofning dessa personer emellan.

Jönköping den 15:de Maj 1855

... *Stridbeck*

Kongl. HofRättens Sekreterare

Lösen 1 R

??? ” 6 s

Sma En Riksdaler 6 skilling Banko

*

Til Högärwördige Domkapitlet i Götheborg!!

Ink. d. 13 juni 1855
Exh. d. 27 s.m.

På grund å här wed Bifogade Qwille Häradsrätt utslag af den 18 Nowember 1854 med öfrige förde Protocoller i målet under Rättegången, får jag wördsamligen och ödmiukt anhålla att Högwördige Domkapitelet täcktes wara så all för gode utfärda skjeljebref för mig undertecknad att jag måte blifwa fult skjelt från Drängen Gustaf Andreasson från Subbskin.
Härom anhåller i största ödmiukhet och med wördnad
Sparöd under Lossbo i Qwille socken den
13 April 1855

Johanna Palmström

Bewittnat af

C. Carolusson i Borjane

Landscansl. Sjöberg

För fattigdom utah ch.

*

No 37.

~~Att fränskiljda makarna, Torparen under Rörkärr, af Qwille socken, Johannes Hansson och hans f.d. hustru Anna Catharina Jonasdatter, äro födde: han 30/8 1816 och hon 1/2 1822,~~

äfvensom att åtskiljde fästehjonen, drängen Gustaf Andreasson i Söbskind samt Britta Johanna Palmström i Lossbo, äro födde: den förre 25/8 1828 och den sistnämnda 9/1 1826; warder härigenon intygadt.

J.H. Holmqvist
Kyrkoherde

Qwille Prestgård
Den 22 Maj 1856

Johan Henrik Holmqvist, kyrkoherde i Kville mellan 1 maj 1853 och till sin död 1879.

Född i Halmstad den 7 februari 1801 och genomgick lärdomsskolan där, så att han vid 15 års ålder kunde uppflyttas till gymnasium i Göteborg.

År 1819 student i Lund

Präst i Christine församling i Göteborg 1837.

Gift första gången med Gustafwa Klein den 12 december 1837, inga barn

Gift andra gången med Paulina Claesson år 1873, inga barn

Johan Henrik Holmqvist var mycket lärd, han var mycket pietistisk, renlärig, och blev ledare i Göteborgs stift för *Schartauanerna*, vilket rörelse sågs med ogillande från stiftets biskop C. F. Wingård, vilken var ogynn mot Holmqvist

Holmqvist var på förslag till biskop i Göteborg, år 1856; men kom endast på fjärde plats. Sannolikt på grund av sin stränga moraluppfattning.

Holmqvist blev emellertid riddare av Norstjärneorden år 1874, teologie doktor i Uppsala år 1877.

Christian Carolusson

Född 1806 och död 1869, kommunalman och häradsdommare i Kville

Bodde en tid på Borgane 1:6, vilket hus revs så sent som i slutet av 1970-talet

Alexander Axelsson i Lossbo

Under Lossbo=Lössbo låg ödegården Sparöd, där Brita Johanna Palmström bodde. På Sparöd bodde år 1830 Anders Nilsson, född år 1791.

År 1850 bodde på Lossbo:

Anders Svennungsson, född 1790

Jonas Johansson, född 1796

Olof Svennungsson, född 1793

Axel Trulsson, född 1790 = ägare,

Samt indelte soldaten Axel Lätt, född 1813

Det är alltså troligt, att Alexander Axelsson är son till ovanstående ägare

År 1870 står A. Axelsson, född 1830, som ägare

Christian Hansson i Klef, äger 1/8 mantal av Klef, enligt 1850 års skattelängd

Född 1808, hans hustru född 1812

På Klef bor, och äger jämväl 1/8, även Andreas Hansson, född 1791 och hans hustru Katharina Jonasdotter Palmström, född 1797.

Katharina var faster till Brita Johanna

Jonas Palmström står i 1820 års skattelängd som ägare till 1/4 mantal av Klef

Jonas född på Snögård på sommaren 1760, död 7 december 1836

Hustrun Johanna Johannesdotter, född 1773, död 1 december 1836.

Det är att antaga, att Christian Hansson är nära släkt med Brita Johanna Palmström

*) När **Carl Andreasson** dör på Klef 1910 – året är kanske fel – är det sannolikt att han bor hos släktingar, vilka äger gården